

Inhoudsopgave

1 Inleiding

- 1.1 *Passend Onderwijs*
- 1.2 *Schoolondersteuningsprofiel*
- 1.3 *Wat betekent het schoolondersteuningsplan voor ouders/verzorgers?*
- 1.4 *Meer weten?*

2 Onderwijsvisie / schoolconcept

3 Visie op onderwijsondersteuning

- 3.1 *Verantwoording*
- 3.2 *Missie en visie van (de scholen van) het samenwerkingsverband*
 - 3.2.1 *Missie*
 - 3.2.2 *Visie*

4 Drie niveaus van onderwijsondersteuning

Basisondersteuning

- 4.2 *Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen*
- 4.3 *Plaatsing vso*

5 Inrichting onderwijsondersteuningsstructuur

6 Procedures

- 6.1 *Basisondersteuning*
- 6.2 *Extra ondersteuning via arrangementen*
- 6.3 *Plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs*
- 6.4 *Bezwaar en beroep*
 - 6.4.1 *Regelingen op school(bestuurlijk) niveau*
 - 6.4.2 *Regelingen op niveau van het samenwerkingsverband*
 - 6.4.3 *Regelingen op landelijk niveau*
- 6.5 *Toelating van leerlingen*

- 7 *Samenvatting*

1 Inleiding

1.1 Passend Onderwijs

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Passend onderwijs beoogt voor iedere leerling een passende plek in het onderwijs te bieden. Regulier waar het kan, speciaal waar het moet. Zo worden jongeren het best voorbereid op een vervolgopleiding en doen ze zo goed mogelijk mee in de samenleving.

Met invoering van de Wet passend onderwijs die in augustus 2014 is ingegaan, krijgen scholen een zogeheten ‘zorgplicht’. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning in de klas, op een andere reguliere school in de regio of in het voortgezet speciaal onderwijs. Voor leerlingen die het echt nodig hebben, kan namelijk nog steeds een beroep op het speciaal onderwijs gedaan worden.

Ouders worden hierbij nauw betrokken. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan.

1.2 Schoolondersteuningsprofiel

Dit schoolondersteuningsprofiel geeft aan welke onderwijsondersteuning Openbaar VMBO en MAVO Zeist kan bieden en welke ambities de school daarbij heeft. Leraren en ouders hebben via de medezeggenschapsraad advies gegeven bij het opstellen van het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school.

Ouders/verzorgers kiezen zelf een school voor hun kind, ook als het kind extra ondersteuning nodig heeft. Bij deze schoolkeuze kunnen zij zich laten leiden door de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Na aanmelding beoordeelt de school of zij aan de ondersteuningsvraag van het kind tegemoet kan komen. Kan dat niet, dan zoekt de school – na overleg met de ouders – een betere plek. Dat kan zijn een (andere) reguliere school, maar dat kan ook een school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn. Zo komt het kind terecht op de school die zo goed mogelijk bij hem of haar past.

Dit schoolondersteuningsprofiel geldt vanaf 1 augustus 2018

1.3 Wat betekent het schoolondersteuningsplan voor ouders/verzorgers?

Ouders/verzorgers bepalen waar zij hun kind aanmelden. Dat kan bijvoorbeeld een school zijn die dicht bij huis ligt, die past bij de geloofsovertuiging of die een bepaald pedagogisch concept volgt. In de praktijk zal de keuze vaak worden ingegeven door de combinatie van de pedagogisch – didactische eigenheid van de school en het meer specifieke ondersteuningsaanbod. Informatie daarover is in dit schoolondersteuningsprofiel opgenomen.

1.4 Meer weten?

De school is het belangrijkste contactpunt als er vragen zijn over onderwijsondersteuning. Dat wil niet zeggen dat altijd alles op iedere school geregeld kan worden, maar als dat niet zo is, zorgt de school voor doorverwijzing e.d. Er is in dit samenwerkingsverband bewust niet gekozen voor centrale loketten en informatiepunten, omdat de afgelopen jaren al gebleken is dat in het overgrote deel van de gevallen in overleg met de school kunnen worden opgelost.

Voor meer informatie over de mogelijkheden van Openbaar VMBO en MAVO Zeist kunt u contact opnemen met:

Saskia Thiel, Zorgcoördinator e-mail s.thiel@osgs.nl telefoon 030-6914544

Voor algemene en achtergrondinformatie over Passend onderwijs kunt u terecht op de website van het samenwerkingsverband (www.swv-vo-zou.nl) en de landelijke website www.passendonderwijs.nl.

Laatstgenoemde website bevat een uitgebreid onderdeel voor ouders en leerlingen.

2 Onderwijsvisie / schoolconcept

‘Passend Onderwijs’ geldt wat ons betreft voor alle leerlingen, niet alleen voor leerlingen die extra ondersteuning en begeleiding nodig hebben. Alle leerlingen hebben immers recht op een passende plek in het onderwijs die recht doet aan hun talenten en mogelijkheden. Dat vereist aan onderwijskundige maatregelen in ieder geval een goede en snelle determinatie, differentiatie in de klas naar niveau, motivatie en leerstijl en valide en betrouwbare toetsen

Dit uitgangspunt laat overigens onverlet dat wij in dit ondersteuningsplan de focus leggen op de specifieke maatregelen voor leerlingen die in het reguliere onderwijs extra aandacht behoeven.

Wij zien de wettelijk geregelde ‘zorgplicht’ van scholen als een verantwoordelijkheid van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Concentratie van ‘zorgleerlingen’ op bepaalde scholen of voorzieningen heeft als nadeel dat leerlingen uit hun verband gehaald worden en er “labels” aan gegeven moeten worden waarbij concentratie op één plek niet per se bevorderlijk is voor hun ontwikkeling. Wij zijn het eens met het uitgangspunt van het samenwerkingsverband dat alle scholen een bijdrage leveren aan de opvang van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Op dit uitgangspunt kunnen uitzonderingen nodig zijn; bijvoorbeeld als de benodigde expertise erg specifiek of schaars is of als een collectieve aanpak meer kans van slagen heeft.

Ons centrale aangrijpingspunt voor de realisatie van Passend Onderwijs is een investering in het vakmanschap van de docenten binnen onze scholen. Wij willen de middelen die voor Passend Onderwijs beschikbaar komen daar voor een belangrijk deel voor inzetten. Als docenten toegerust worden om hun handelingsrepertoire te verbreden, kan op termijn een grotere verscheidenheid van leerlingen in het reguliere onderwijs naar een diploma worden geleid. We hechten dus belang aan preventieve aanpak in het belang van jongeren die we in het reguliere onderwijs een goede basis willen meegeven voor de rest van hun leven.

Wij verwachten dat er ondanks onze inspanningen altijd leerlingen zullen zijn die op een speciale voorziening buiten onze scholen zijn aangewezen. Daarover hebben wij met de collega-scholen binnen ons samenwerkingsverband afspraken gemaakt. Ons uitgangspunt is: regulier waar het kan, speciaal waar het moet.

Voor de oplossing van onderwijsproblemen van een leerling is voor ons de centrale vraag: “wat heeft een leerling nodig om het onderwijs met succes te kunnen volgen?”. Het antwoord op die vraag levert een ‘onderwijsarrangement’ op waarin onder meer een aantal condities voor individueel schoolsucces op de maat van de desbetreffende leerling(en) is beschreven. Daarvoor kan bijvoorbeeld specifieke expertise ingeschakeld worden op de reguliere school of docenten van de reguliere school ook in een speciale school ingezet worden. Allerlei tussenvormen tussen regulier en speciaal zijn op die manier denkbaar. Het nadenken over de aanpak staat centraal, niet het benoemen van stoornissen of beperkingen van leerlingen. De vraag naar de juiste plek (regulier/speciaal) is voor ons aan de orde als er zicht is op wat precies geregeld moet worden om het passende onderwijsarrangement te kunnen realiseren.

3 Visie op onderwijsondersteuning

3.1 Verantwoording

Binnen het samenwerkingsverband Zuid Oost Utrecht hebben alle schoolbesturen gezamenlijk een visie op onderwijsondersteuning geformuleerd. Er zijn wat dat betreft geen verschillen tussen de scholen. Dat betekent natuurlijk niet dat er helemaal geen verschillen tussen de scholen zijn.

Om te beginnen, is er al het onderscheid in schoolsoorten. Een leerling kan dus niet overal terecht. Wie qua niveau en oriëntatie op het vmbo is aangewezen, kan niet op een vwo-school terecht. Dat heeft te maken met de geschiktheid voor een bepaalde onderwijssoort en niet met een verschil in visie op onderwijsondersteuning. Verder verschillen scholen (gelukkig) in de manier waarop zij concreet invulling geven aan de gemeenschappelijke visie en uitgangspunten. Dat zit voor een deel in de manier waarop de onderwijsondersteuning georganiseerd wordt. Maar verschillen komen ook tot uitdrukking in de manier waarop de mens- en onderwijsvisie, de pedagogische oriëntatie en de inrichting van de didactiek tot een eigen inkleuring leiden.

Wat het beste is verschilt per leerling.

3.2 Missie en visie van (de scholen van) het samenwerkingsverband

3.2.1 Missie

Wij, de samenwerkende besturen, waarborgen c.q. bieden, in onderlinge afstemming en conform de wet, passend onderwijs aan alle leerlingen in de regio Zuidoost Utrecht, zodat alle kinderen en jongeren betekenisvol kunnen participeren in een samenleving waarin iedereen meedoet en meetelt.

3.2.2 Visie

Bij het realiseren van passend onderwijs voor alle leerlingen in onze regio streven wij ernaar dat leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs ontvangen en een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. Het swv werkt nauw samen met partners uit de regio, waaronder de gemeenten. Door de verbinding van onderwijs en jeugdhulp kunnen we extra ontwikkelings- en gezins-ondersteuning realiseren voor die leerlingen en zijn/haar gezin die dat nodig hebben.

De visie van het samenwerkingsverband is verwoord in de volgende inhoudelijke uitgangspunten:

- Passend onderwijs begint bij kwalitatief goed onderwijs aan alle leerlingen.
- Scholen verschillen van elkaar. We honoreren dat elke school een eigen ontwikkelingstraject doorloopt als het gaat om de inkleuring van passend onderwijs.
- Schoolbesturen en scholen realiseren, door de verdere ontwikkeling en versterking van de basisondersteuning, zoveel als mogelijk onderwijsondersteuning binnen een reguliere setting.
- Het accent ligt op preventief in plaats van curatief handelen.
- In het belang van kinderen werken alle scholen nauw samen met de ouders en ouders hebben een belangrijke rol bij de evaluatie.
- Voor een beperkte groep leerlingen met extra onderwijsbehoeften blijven vso-voorzieningen nodig.
- De voorkeur gaat uit naar spreiding van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte over de scholen boven concentratie van deze leerlingen (tenzij de aard van de ondersteunings-behoefte van de leerling en/of overwegingen van veiligheid en/of beperkingen in beschikbare specialistische expertise anders impliceren).

4 Drie niveaus van onderwijsondersteuning

In aansluiting op de wettelijke regelgeving en bekostiging kent het samenwerkingsverband drie niveaus van onderwijsondersteuning:

- Basisondersteuning;
- Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen;
- Plaatsing in het speciaal onderwijs.

Deze worden nu achtereenvolgens beschreven.

4.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning heeft betrekking op ondersteuning zoals die voor alle leerlingen geldt en beschikbaar is. Het verwijst naar het geheel van preventieve en licht curatieve programma's die de school aanbiedt en uitvoert, eventueel in samenwerking met ketenpartners.

Concreet betekent dit het volgende.

Openbaar VMBO en MAVO Zeist:

- signaleert preventief en tijdig leerproblemen en ontwikkelings- en opvoedproblemen.
- heeft een aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie conform de daarvoor landelijk vastgestelde protocollen.
- heeft onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen die qua cognitieve capaciteiten boven-, dan wel onder gemiddeld toegerust zijn voor de schoolsoort waar zij op zitten, terwijl zij wel in staat worden geacht het schooltype waar ze op zitten succesvol te doorlopen
- zorgt – binnen grenzen van redelijkheid – voor toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben vanwege fysieke beperkingen.
- beschikt over (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

- past een protocol toe voor medische handelingen.
- beschrijft op welke wijze de school samenwerkt met ketenpartners om lichte curatieve ondersteuning te bieden.

Basisondersteuning wordt voor een deel vanzelf en aangepast aan de behoefte van de leerling aangeboden op signalering door leerkracht, mentor, leerlingbegeleider en teamleider.

4.2 Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen

Een leerling die ondersteuning heeft, die boven de overeengekomen basisondersteuning uit gaat, ontvangt die extra ondersteuning in de vorm van een ondersteuningsarrangement binnen de eigen school. Daarbij is het vertrekpunt de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het gaat dus om wat de leerling nodig heeft en niet om wat de leerling ‘mankeert’. De school gaat niet uit van ‘labels’ en ‘etiketten’. Er is dus ook geen standaard lijstje van arrangementen, er is veelmeer sprake van maatwerk.

Het kan zijn dat Openbaar VMBO en MAVO Zeist het gewenste arrangement niet kan aanbieden. In dat geval kan in overleg met ouders gekozen worden voor een verwijzing naar een school die dat arrangement wel kan aanbieden.

Als een leerling een extra ondersteuningsarrangement krijgt aangeboden, stelt de school, in overleg met ouders een ontwikkelingsperspectief op. Daarin wordt in elk geval opgenomen de te verwachten ‘uitstroombestemming’. Dat wil zeggen het vervolgonderwijs waar de leerling voor wordt opgeleid; in voorkomende gevallen kan het ook gaan om toeleiding naar arbeid.

Arrangementen kunnen verschillen in:

- Mate van individualisering: het kan gaan om een (geheel) individueel arrangement of een (deels) groepsgewijs arrangement.
- Duur: arrangementen kunnen korter of langer duren.
- Intensiteit: een arrangement kan meer of minder intensief zijn (bijvoorbeeld extra ondersteuning op dagelijkse basis of een wekelijks gesprek met een mentor).
- Aantal betrokkenen. Het kan zijn dat de ondersteuning geleverd wordt door of enkele vakdocenten of de mentor van de leerling. Het kan ook zijn dat meer specialistische functionarissen betrokken zoals een orthopedagoog, remedial teacher, teamondersteuner gedrag. Het is ook mogelijk dat er ondersteuning van buiten wordt aangevraagd. Het kan dan gaan om ambulante begeleiding vanuit het speciaal onderwijs, maatschappelijk werk, jeugd-ggz e.d.

Bij de beslissing om een individueel ondersteuningsarrangement in te zetten wordt een bepaalde procedure gevolgd; zie paragraaf 6.2.

Over de inhoud en de beoogde doelstellingen van een arrangement wordt altijd overlegd met de ouders.

4.3 Plaatsing vso

In beginsel kunnen scholen aan het overgrote deel van de ondersteuningsvragen van leerlingen tegemoet komen via de basisondersteuning en de extra ondersteuning in de vorm van arrangementen. Om een aantal redenen kan dat echter soms niet mogelijk zijn. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

- Er is (zeer) specialistische expertise nodig om in de ondersteuningsvraag te voorzien die niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) binnen de school kan worden aangeboden.
- De duur en intensiteit van de benodigde ondersteuning is redelijkerwijze niet inpasbaar binnen de klassikale/groepsgewijze onderwijscontext van de school.
- De veiligheid van de leerling, dan wel de veiligheid van medeleerlingen kan niet (voldoende) gegarandeerd worden.

In deze gevallen ligt een plaatsing in een school voor voortgezet speciaal onderwijs voor de hand, waar de leerling wel passend onderwijs en passende ondersteuning kan ontvangen, eventueel in combinatie met behandeling vanuit jeugdzorg.

Besluitvorming over plaatsing in het vso gebeurt uiteraard altijd in zorgvuldig overleg met de ouders. De wet schrijft hierbij een bepaalde procedure voor, die leidt tot een zogeheten toelaatbaarheidsverklaring voor het vso. Deze procedure houdt de school uiteraard aan; zie ook www.swv-vo-zou.nl

4.4 Thuiszitters

Indien een leerling een periode niet op school is geweest na de eerste ziekmelding of melding van afwezigheid kan er sprake zijn van een thuiszitter. Een thuiszitter is een leerling die vaak om sociaal emotionele redenen niet in staat is om naar school te komen of te willen. Na de procedure mbt ziekmelding doorlopen te hebben en de verzuim-coördinator heeft het beeld dat de ziekmelding langer kan gaan duren informeert de verzuim-coördinator, de teamleider, en de leerplichtambtenaar. Als het beeld onduidelijk blijft wordt de zorgcoördinator ingeschakeld die naast de orthopedagoog ook het samenwerkingsverband op de hoogte brengt. De leerling komt dan in het thuiszittersregister van het samenwerkingsverband. Samen met ouders en leerling wordt gekeken welke stappen mogelijk zijn of dat er aanvullend onderzoek moet plaatsvinden. De leerling wordt thuis bezocht, eerst door de mentor en dan door de zorgcoördinator of orthopedagoog. Er is actief beleid om de leerling weer zo snel mogelijk naar school te krijgen of een andere meer passende oplossing te vinden. Indien mogelijk krijgt de leerling opdrachten van school en huiswerk op.

5 Inrichting onderwijsondersteuningsstructuur

De Inrichting van de ondersteuningsstructuur is beschreven in het zorgplan.

Zorgplan Openbaar VMBO en MAVO Zeist (OVZ)

Ondersteuningsstructuur OVZ

In het kader van Passend Onderwijs wordt er gekeken naar wat een leerling nodig heeft om het onderwijs met succes te kunnen volgen. De ondersteuning die geboden kan worden op het OVZ is verwoord in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP¹) van de school.

De ondersteuningsstructuur is gericht op het oplossen van onderwijsbelemmeringen door middel van het bieden van basisondersteuning en extra ondersteuning in de vorm van arrangementen.

Leerling ondersteuning op het OVZ.

Dit document is er om de taak van de docenten, mentoren, teamleiders en het zorgteam (zorgteam²) te beschrijven en is richtinggevend. De docent zet de toon en hiermee ook het resultaat. Tevens heeft dit document als doel om docenten te informeren over hoe te handelen bij ‘lastige’ situaties. Dit document is een groeidocument en wordt indien nodig jaarlijks voor de herfstvakantie herzien en bijgesteld op initiatief van de zorgcoördinator (zorgco³).

Hieronder een beknopte rolbeschrijvingen van de mentor, de docent, leerlingbegeleider (LLB⁴) teamondersteuner gedrag (TOG⁵) en de teamleider m.b.t. de basisondersteuning.

De mentor is de spil waar de ondersteuning voor de leerling om draait. Deze bestaat in de eerste plaats uit het scheppen van een vertrouwde, veilige en plezierige omgeving voor de leerling in de school. In deze centrale rol is de mentor het aanspreekpunt voor leerlingen, ouders/ verzorgers en docenten wat de individuele leerling en/of zijn of haar klas aangaat.

De docent creëert een veilige leeromgeving in zijn klas. Hij/zij heeft een nadrukkelijke verantwoordelijkheid naar de mentor toe om hem of haar op de hoogte te houden van het welbevinden en de leerprestaties van de leerling.

De leerlingbegeleider vormt een brugfunctie tussen leerlingen, docenten en mentoren. Vanuit een helicopterview over het leerjaar heeft een leerlingbegeleider een belangrijke rol in het signaleren van zaken met betrekking tot het welzijn van de leerlingen, voortgang van de schoolloopbaan en de relatie tussen leerlingen en docenten.

De teamondersteuner gedrag begeleidt leerlingen zowel op groepsniveau als op individueel niveau. In eerste instantie in de extra aandacht (EA⁶) klassen. Ook voor leerlingen uit andere klassen kan ondersteuning van de TOG aangevraagd worden door de teamleider.

De TOG ondersteunt de leerkracht in de (EA) klas en daarbuiten. Samen met de desbetreffende docent wordt besproken op welk front deze ondersteuning plaats vindt. In de extra klassen zitten leerlingen die op basis van hun ondersteuningsbehoefte meer baat hebben bij een kleinere klas en minder leerkrachten.

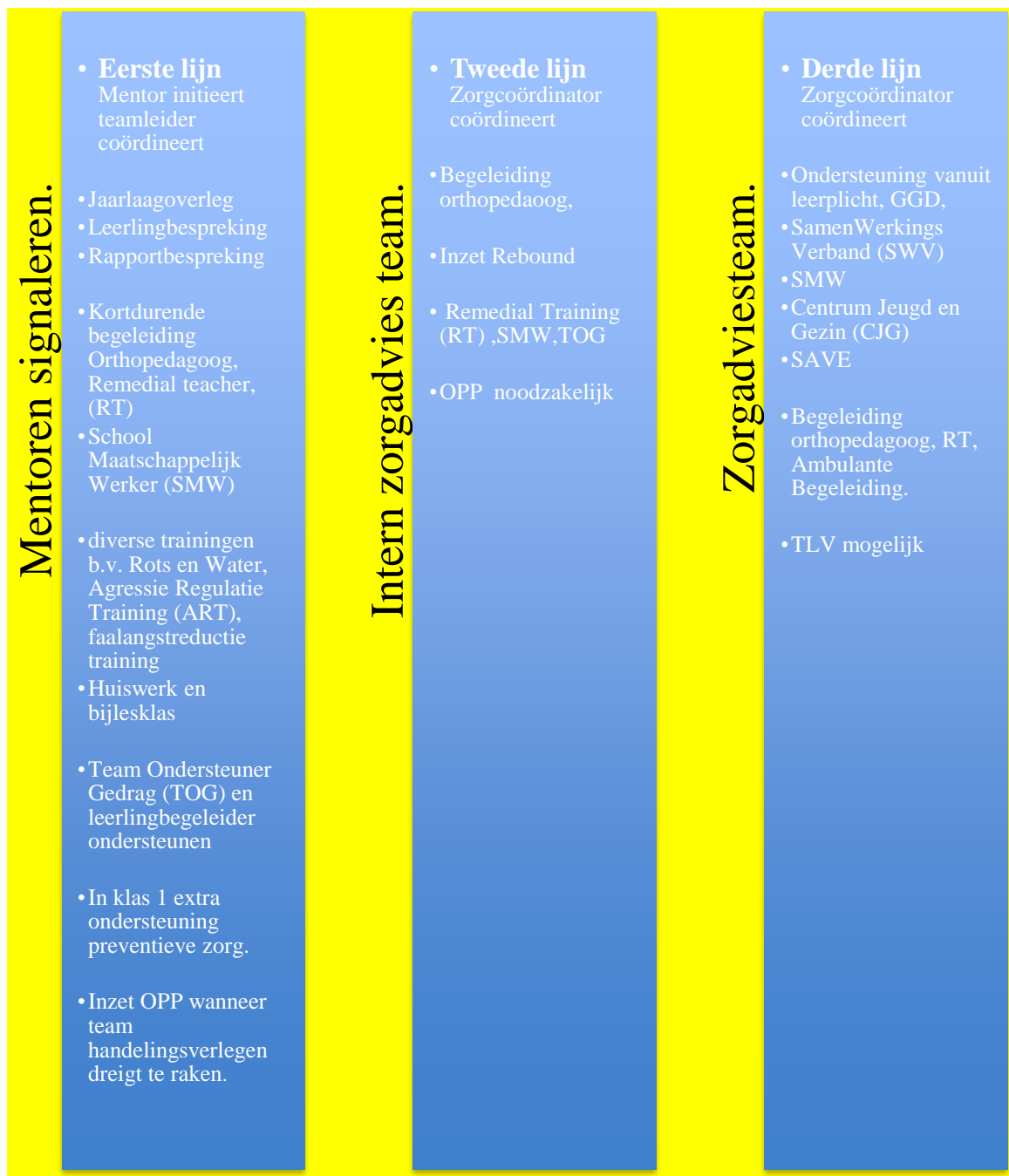
De teamleider begeleidt en ondersteunt mentoren en bemiddelt zo nodig ingeval van fricties en conflicten bij de uitvoering van het mentorschap. Hij/zij voert in overleg met of op verzoek van de mentor gesprekken met leerlingen en ouders en treedt in voorkomende gevallen disciplinerend op naar leerlingen die zich niet aan de regels houden.

De uitgangspunten bij de leerling ondersteuning zijn:

- verantwoording ligt waar deze hoort te liggen: zo laag mogelijk.
- de docent begint de casus en maakt het proces af, al dan niet met ondersteuning. De docent blijft eerstverantwoordelijke.
- het klassenmanagement is op orde.
- het doel is geen lesverwijderingen plaats te laten vinden, fysiek geweld en bedreiging kunnen hierop een uitzondering zijn. Bij een lesverwijdering krijgt de leerling een “gele kaart”
- de procedure rond “gele kaarten” dient volledig te worden uitgevoerd.
- Magister is altijd leidend en borgend voor wat betreft informatievoorziening. Magister is het leerlingvolg systeem

Lijnen in de ondersteuningsstructuur

De eerste lijn is de basisondersteuning. Elke leerling kan hier gebruik van maken en ook elke leerling mag ervan uit gaan dat deze ondersteuning geboden wordt. Is er meer nodig voor de leerling dan volgt de tweede lijn. Specialistisch begeleiding wordt geboden via de derdelijns functionarissen.

De ondersteuningsstructuur rust op drie lagen:

1. Eerste lijn ondersteuning.

Docent, mentor, verzuimcoördinator, LLB, TOG, preventieve zorg, teamleider.

De docent heeft een signalerende rol in de ontwikkeling van de leerling.

De mentor is het eerste aanspreekpunt van de klas. Hij of zij onderhoudt de contacten met de leerlingen, de ouders/verzorgers, de docenten en de teamleider.

Tijdens jaarlaagoverleg en klassenbespreking wordt de ontwikkeling van de leerling besproken. Verslaglegging van de ontwikkeling van de leerling vindt plaats in Magister. In het geval van gesignaleerde

onderwijsbelemmeringen stelt de mentor een handelingsplan op en gaat het team met het handelingsplan werken. Docenten leveren info voor Magister aan, de mentor idem en plaatst dit in Magister. De mentor staat in nauw contact met de teamleider. Eventuele afspraken of sancties worden genomen door de docent/ mentor. Degene die de sanctie oplegt, plaatst een notitie in Magister. De verzuimcoördinator, TOG, leerlingbegeleider (klas 1 t/m 4) preventie zorg (klas 1 tot 1 november) bieden ondersteuning op teamniveau.

De teamleider kan, in overleg met de zorgco, orthopedagoog en/of RT-er hulp binnen de school aanvragen passend binnen de basisondersteuning:

- o Kortdurende begeleiding (maximaal vijf gesprekken) door orthopedagoog bij ontwikkelingsproblematiek
- o Kortdurende begeleiding door RT-er bij leerproblemen, dyslexie, dyscalculie
- o Kortdurende begeleiding door schoolmaatschappelijk werker (SMW⁷)
- o Diverse trainingen, bijvoorbeeld SOVA, faalangstreductie, agressie regulatietraining, Rots en Water
- o Huiswerk- en bijlesklas

2. Tweede lijn ondersteuning.

Wanneer de onderwijsbelemmeringen onvoldoende opgelost kunnen worden binnen het team, kan de tweede lijn ondersteuning ingezet worden. De inzet van de tweede lijn ondersteuning loopt altijd via de teamleider.

- o Begeleiding door orthopedagoog bij ontwikkelingsproblematiek
- o Begeleiding door RT-er bij leerproblemen, dyslexie, dyscalculie
- o Begeleiding door schoolmaatschappelijk werker (SMW)

Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft dan basisondersteuning of er sprake van complexe problematiek, dan wordt de leerling door de teamleider aangemeld bij het Intern Zorg adviessteam (IZAT⁸).

De zorgco organiseert extra ondersteuning in de vorm van arrangementen als de basisondersteuning onvoldoende blijkt te zijn. In een OPP wordt omschreven welke ondersteuningsbehoeften een leerling heeft en welk arrangement hiervoor wordt ingezet.

Een OPP wordt opgesteld door de mentor i.s.m. orthopedagoog/ RT-er/ TOG onder coördinatie van de zorgco. De zorgco coördineert de arrangementen en informeert de betrokkenen.

3. Derde lijn ondersteuning.

Als de school handelingsverleggen dreigt te raken en de onderwijsbelemmeringen niet in voldoende mate op te lossen zijn, dan kan een leerling worden aangemeld bij het Zorg Advies Team (ZAT⁹). De zorgco meldt de leerling aan bij het ZAT met schriftelijke toestemming van ouders. In het ZAT hebben naast de orthopedagogen die aan de school verbonden zijn ook een GGD-jeugdarts, leerplichtambtenaren, een SMW en de zorgco zitting. Het ZAT adviseert vanuit een multidisciplinaire insteek over de nodige begeleiding van leerlingen en het zoeken naar oplossingen voor belemmeringen die leerlingen of de school ervaren. De adviezen van het ZAT worden door de zorgco teruggekoppeld aan de mentor en de teamleider. Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV¹⁰) kunnen slechts na bespreking in het ZAT worden aangevraagd. Met een TLV is een leerling toelaatbaar tot het Voorgezet Speciaal Onderwijs. (VSO¹¹)

1. Schoolondersteuningsprofiel = SOP
2. Zorgteam (bestaande uit zorgco, orthopedagoog, RT, drie TOG's)
3. Zorgcoördinator=zorgco
4. Leerlingbegeleider=LLB
5. Teamondersteuner gedrag =TOG
6. Extra aandacht klassen =EA Klassen
EA klassen zijn kleine en specifiek samengestelde klassen. De samenstelling is gebaseerd op gedragsmatige en didactische hiaten.
7. Schoolmaatschappelijk werk= SMW
8. Intern Zorg Advies Team = IZAT (bestaande uit Zorgco, JLC, RT en orthopedagoog)

9. Zorg Advies Team = ZAT (bestaande uit orthopedagogen, Zorgco, GGD jeugdarts, leerplichtambtenaren, SMW)
10. Toelaatbaarheidsverklaring = TLV
11. Voortgezet speciaal onderwijs =VSO

6 Procedures

Deze paragraaf schetst de belangrijkste procedures

6.1 Basisondersteuning

a. Wanneer een docent in zijn contact met een leerling problemen of –belemmeringen signaleert, bespreekt hij/zij dit met de mentor. De mentor vervult in het hele proces een spilfunctie. Hij/zij verzamelt informatie via de docent en/of de teamvergadering en/of leerlingbespreking.

b. De mentor onderneemt actie:

- overlegt met ouders en collega's
- bespreekt maatregelen met de betrokken docent(en).

c. Als na de afgesproken termijn blijkt dat de problemen niet zijn opgelost, stelt de mentor op grond van ingewonnen informatie en adviezen een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op en bespreekt dat met alle betrokkenen. Het OPP bevat naast een probleemanalyse een schets van de beginsituatie, de doelstellingen op korte ten lange termijn, de aanpak, organisatie en evaluatiemomenten.

d. Het OPP wordt uitgevoerd en na de afgesproken termijn geëvalueerd. Als blijkt dat de getroffen maatregelen niet toereikend zijn, wordt de zorgvraag besproken in het iZAT. De jaarlaagcoördinator meldt de leerling voor bespreking in het iZAT aan bij de zorgcoördinator..

e. In het iZAT worden op grond van de probleemanalyse afspraken gemaakt over aanpassingen in de lessen, in de bejegening van de leerling, extra begeleiding of gesprekken met bijvoorbeeld de orthopedagoog of inschakeling van externe deskundigen. Deze afspraken worden in overleg met de ouders vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief plan.

f. In het iZAT wordt bepaald of advies van het ZAT noodzakelijk is. Hiervoor wordt toestemming gevraagd aan ouders/verzorgers.

6.2 Extra ondersteuning via arrangementen

Beschrijf de methoden, instrumenten en procedures die worden gehanteerd voor

- signalering (komen tot de constatering dat extra ondersteuning nodig is),
- determinatie (bepalen welke ondersteuning nodig is)
- toewijzing (beslissen dat een bepaalde vorm van ondersteuning geboden kan worden
- de wijze waarop het ontwikkelingsperspectief van de leerling door het schoolbestuur en na op overeenstemming gericht overleg met de ouders wordt vastgesteld en jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld.

Op grond waarvan komt een leerling in aanmerking voor extra ondersteuning? Als de leerling al op school zit is aan deze vraag normaal gesproken al een heel traject voorafgegaan (zie paragraaf 6.1). De procedure ziet er als volgt uit:

g. Blijkt er bij een leerling een hardnekkig probleem aanwezig te zijn dat niet kan worden opgelost met basisondersteuning, dan wordt nagegaan of de leerlingen is aangewezen op extra ondersteuning. Daarvoor wordt

in overleg met de ouders het ZAT ingeschakeld. Is dat het geval, dan wordt beoordeeld of de extra ondersteuning binnen de eigen school kan worden uitgevoerd. Het arrangement wordt in overleg met de ouders vastgesteld door de zorgcoördinator. Daarnaast wordt overleg met de ouders gevoerd over het ontwikkelingsperspectief inclusief de uitstroombestemming. Ook worden met de ouders jaarlijkse evaluatiemomenten afgesproken.

h. Als het arrangement niet binnen de eigen school uitgevoerd kan worden, zoekt de zorgcoördinator in overleg met de ouders naar een andere reguliere VO school binnen het SWV.

i. Als de school inschat dat de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs, meldt de zorgcoördinator de leerling namens het schoolbestuur in overleg met de ouders aan bij de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie ook paragraaf 6.3).

6.3 Plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs

De procedure is als volgt:

- In overleg besluiten ouders en de zorgcoördinator om een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs aan te vragen.
- Het schoolbestuur dient de aanvraag en het bijbehorende dossier formeel in bij de desbetreffende commissie binnen het samenwerkingsverband.
- De commissie neemt, eventueel na nader onderzoek, een beslissing (wel of niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring).
- Tegen de beslissing van de commissie staat de mogelijkheid van bezwaar en beroep open; zie voor de procedure www.swv-vo-zou.nl
- Een toelaatbaarheidsverklaring is een voorwaarde om geplaatst te kunnen worden in het voortgezet speciaal onderwijs. De vso-school heeft vervolgens een eigen toelatingsbevoegdheid.

6.4 Bezwaar en beroep

6.4.1 Regelingen op school(bestuurlijk) niveau

Conform de landelijke regelgeving wordt elk besluit tot weigering van een leerling schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling en, als hij nog geen 18 jaar is, ook aan zijn ouders bekend gemaakt. Binnen zes weken kunnen de belanghebbenden bij het bevoegd gezag bezwaar aantekenen tegen de beslissing tot weigering. De leerling wordt gehoord en bij minderjarigheid zijn ouders, waarna binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift wordt beslist. (art. 15 Inrichtingsbesluit W.V.O.)

Regelingen op niveau van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke bezwaaradviescommissie die adviseert over bezwaarschriften betreffende beslissingen van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs; zie voor de procedure www.swv-vo-zou.nl

6.4.2 Regelingen op landelijk niveau

Vanaf augustus 2014 is er een Landelijke Geschillencommissie passend onderwijs die oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- de verwijdering van leerlingen;
- het ontwikkelingsperspectief.

Zie voor de procedure www.swv-vo-zou.nl

6.5 Toelating van leerlingen

Het samenwerkingsverband heeft een aantal regionale afspraken gemaakt over de toelatingsprocedure.

Daarnaast kent elke school zijn specifieke toelatingseisen.

Voor de regionale afspraken zie: www.swv-vo-zou.nl.

Toelatingsbeleid OVZ

Bij de aanmelding van een leerling voor klas 1 tot en met 4 loopt de procedure als volgt:

- a. Bij aanmelding van een leerling beslist de toelatingscommissie over toelating van een leerling.
- b. Bij leerlingen waarbij de inschatting is dat zij zijn aangewezen op extra ondersteuning wordt door het zorgteam onderzocht of dit inderdaad het geval is en zo ja welk arrangement de leerling nodig heeft.
- c. Bij twijfel over plaatsing doet het zorgteam in samenwerking met de toelatingscommissie onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Dit onderzoek kan bestaan uit observatie op de basisschool, gesprekken met ouders en basisschool. Denk hierbij aan gesprekken met de leerling, de leerkracht, IB-er en directie.
- d. Als de leerling naar oordeel van de school is aangewezen op extra ondersteuning wordt beoordeeld of deze extra ondersteuning binnen de eigen school kan worden geboden. Het arrangement wordt in overleg met de ouders vastgesteld door de zorgcoördinator. Na overleg over het arrangement wordt overleg met de ouders gevoerd over het ontwikkelingsperspectief inclusief de uitstroombestemming. Ook worden met de ouders jaarlijkse evaluatiemomenten afgesproken.
- e. Als het arrangement niet binnen de eigen school uitgevoerd kan worden, zoekt de zorgcoördinator in overleg met de ouders naar een andere reguliere of speciale VO school binnen het SWV.
- f. Als de school inschat dat de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs, meldt de zorgcoördinator de leerling namens het schoolbestuur in overleg met de ouders aan bij de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie ook paragraaf 6.3).

Of de school voor een bepaalde leerling met een onderwijsbelemmering inderdaad een passend ‘arrangement’ kan bieden, hangt af van een aantal randvoorwaarden:

- Ouders moeten een belangrijke partner in de communicatie kunnen zijn om een leerling succesvol te kunnen laten zijn.
- Waar sprake is van een complexe problematiek in de (thuis)situatie van de leerling die door de school niet te beïnvloeden is, is de beschikbaarheid van aanvullende specialistische hulp (bijvoorbeeld jeugdzorg of maatschappelijk werk) van groot belang.
- Waar sprake is van ernstige gedrags- of ontwikkelingsproblematiek is van belang dat aangetoond kan worden dat er verbetering verwacht kan worden.
- Eveneens van groot belang voor onderwijssucces is dat er in een klas niet teveel leerlingen met onderwijsbelemmeringen zitten. Cumulatie van problematieken is niet alleen belemmerend voor het onderwijssucces van de desbetreffende leerlingen, maar voor de vorderingen van de klas als totaal.

Bij de volgende belemmeringen kan het OVZ mogelijk geen passende plek bieden:

- Wanneer een leerling als gevolg van zijn belemmering een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen;
- Wanneer een leerling door zijn gedrag het leerproces van zichzelf of zijn medeleerlingen ernstig belemmert;
- Wanneer er voor de uitvoering van een passend onderwijsarrangement zoveel specialistische kennis of vaardigheden of voorzieningen nodig zijn dat de school die redelijkerwijs niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) kan bieden;
- Wanneer er sprake is van een IQ lager dan 75;
- Wanneer er sprake is van een disharmonisch profiel waarbij het VIQ of PIQ lager is dan 75;
- Wanneer er sprake is van een of meerdere achterstanden die groter zijn dan 0,50 dle op het gebied van begrijpend lezen, taal en rekenachterstanden.

Wanneer niet aan de randvoorwaarden kan worden voldaan of wanneer er sprake is van een van bovenstaande belemmeringen, dan zal het zorgteam onderzoeken of een passende plek mogelijk is op het OVZ.

Wanneer na onderzoek blijkt dat het OVZ geen passende plek kan bieden, dan behouden wij ons het recht voor de leerling te weigeren.

Wanneer een leerling niet geplaatst kan worden zoeken wij samen met de ouders en basisschool (indien van toepassing) naar een passende plek elders in de regio.

7. Samenvatting

Het schoolondersteuningsprofiel van het OVZ geeft weer waar de leerling op kan rekenen als het gaat om (extra) begeleiding. Niet elke leerling heeft evenveel behoefte aan (extra) hulp. Vaak is het contact met de mentor voldoende om goed de school te doorlopen. Als u als ouder of leerling behoefte heeft aan meer ondersteuning dan kan dat. In dit stuk staat uitvoerig beschreven waar, maar vooral ook hoe deze extra ondersteuning aan de leerling ten goede komt. Zoals al beschreven kunt u het beste terecht bij de mentor met uw vragen. De mentor kan u verder helpen, indien nodig, naar de juiste professional.